

„Bez Sokola by nebylo legií, bez legií by nebylo Československa!“

Tomáš Garrigue Masaryk, první prezident Československé republiky

Vážené čtenářky a čtenáři, spořilovští občané, sestry a bratři! Letošní rok 2017 je rokem četných výročí událostí celostátního významu, které hluboce zasáhly do dějin naší vlasti. Připomínáme si hrdinství našich bojovníků, jejich statečnost, vytrvalost a lásku ke svobodě. Právě před sto lety dobrovolně a s obětavým vlasteneckým nasazením prokázali českoslovenští legionáři velké hrdinství v jedné z rozhodujících bitev 1. světové války v bitvě

u Zborova. Tehdy Češi, Moravané a Slovinci udatně bojovali ve svorném šiku proti několikanásobné přesile dobře vyzbrojeného nepřítele. Byla to jedinečná událost - bitva za samostatné Československo!

Letošní, zcela výjimečný jubilejní rok připomínáme zvláštním číslem Spořilovských novin všem občanům naší vlasti, zejména spořilovským čtenářům všech generací, aby nezapomínali na naši slavnou minulost, na hrdinství československých legionářů a Sokolů v jejich hrdinském boji za svobodu a demokracii v naší vlasti.

Před 1. světovou válkou žilo v carském Rusku téměř 100 000 Čechů a Slováků, kteří tam odešli především za prací. Mezi jiným též četní Sokolové často jako učitelé tělocviku a šířitelé sokolské myšlenky bratrství, lásce k vlasti a národní hrdosti. Jejich snaha vyvrcholila založením Rady Čechů v Rusku. Dne 28.9.1914 přísahali první dobrovolníci, členové České družiny v Kyjevě, věrnost na prapor se svatováclavskou korunou. Obdobně v Paříži čeští krajané založili sdružení Česká družina, čítající téměř tisíc členů. Společně se členy tamní sokolské jednoty, kteří používali název „Rota NAZDAR!“ složili slavnostní přísahu dne 12.10.1914. Velký význam měly tyto na sobě nezávislé události pro vlastní vznik a organizaci bojových jednotek československých legií. Rozhodující část tvořili Sokolové, nositelé idejí bratru zakladatelů Miroslava Tyrše a Jindřicha Fügnera a vzorné sokolské organizace.

V letošním roce si připomínáme další dvě pro náš stát historicky významná výročí: **155 let od založení národní, vlastenecké a tělocvičné organizace SOKOL dne 16. února 1862**, spojené vždy s bojem za samostatnost, národní uvědomění a proti národnostnímu útlaku a **100 let od vítězné bitvy u Zborova dne 2. července 1917**, kde se vyznamenali českoslovenští legionáři.

Pro čtenáře ze Spořilova uvádíme další významné události, důležité pro společenský, tělocvičný a kulturní život našich občanů všech generací, a to **90. výročí založení TJ Sokol Praha Spořilov, Roztyly dne 10. září 1927**.

Z výnosu dobročinných sbírek a darů a díky nezměrnému úsilí legionářů, členů Sboru pro postavení pomníku, Československé obce legionářské, péči její místní pobočky na Spořilově a díky drobným dárcům z řad občanů a štedrých dárců byl slavnostně odhalen na Roztylském náměstí pomník Hrdinům od Zborova. Tato pro Spořilov jedinečná událost se konala za účasti četných hostů, představitelů vlády, československé armády, Československé obce sokolské a za velké účasti spořilovské veřejnosti. **80. výročí odhalení legionářského pomníku na Spořilově dne 29. června 1937** si připomínáme právě letos.

Vzpomínáme s pietou, láskou, úctou k jeho dílu a odkazu pro dnešek **80. výročí úmrtí prezidenta T. G. Masaryka dne 14. září 1937**. Profesor Masaryk byl Československou národní radou uznán za hlavu našeho odboje. Náš první prezident prohlásil v roce 1922 o legionářích: „Zborovem zahájili jsme svou vojenskou akci, která nás postavila na roveň národům bojujícím. V době, kdy celý svět byl v poli, nemohli jsme se omezit na deklamace. A také vliv naší armády na politiku doma byl velký a

jistě rozhodující. Vděčná paměť bratřím zborovským, padlým i živoucím!“. Legionáři se stali po návratu do vlasti jejími prvními obránci, zárukou svobody a demokracie a základem moderního demokratického státu - Československé republiky. Den zborovské bitvy 2. července byl uzákoněn jako Den československé armády.

Právě k připomenutí těchto dvou historicky závažných událostí a pro zachování jejich odkazu generacím příštím, jsme oslovili 12 známých osobností z řad veřejného života, zájmových společenských organizací a historiků, aby nám sdělili svůj osobní pohled na dvě takto položené otázky:

1) Význam zborovské bitvy v boji za národní samostatnost Čechů a Slováků

2) Odkaz díla Tomáše Garrigue Masaryka dnešku.

Věřím, že zvláštní číslo Spořilovských novin, které dostáváte do rukou, vám přinese uspokojení a některé nové informace. Za velmi cennou pokládám anketu, v níž uvádíme názory předních osobností, představitelů naší odborné i laické veřejnosti. Jim všem patří náš vřelý dík.

Vám, našim milým čtenářům přejeme, aby naše jubilejní publikace přinesla zajímavé informace o historicky závažných událostech našich pohnutých dějin. Vážme si odkazu, který nám předali bojovníci obou světových válek. Vážme si všichni společně hrdinství a oběti všech bojovníků z řad Sokolů, legionářů i všech bojovníků za svobodu a demokracii v naší vlasti, kteří nám tuto těžce vybojovanou svobodu opět přinesli.

Kež naše publikace čtenáře potěší a přinese řadu podnětů a informací pro všechny generace našich čtenářů!

Váš

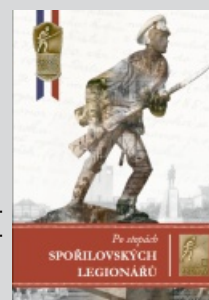
Vladimír Prchlík

Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova
Tělocvičná jednota Sokol Spořilov
čestný občan Prahy 4

Kniha je stále v prodeji!

Publikace Po stopách spořilovských legionářů, kterou v loňském roce vydal Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova ve spolupráci se Spořilovskými novinami a vydavatelstvím Regionplus je stále v prodeji.

Můžete si ji zakoupit u členů Sboru pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova nebo v redakci Spořilovských novin. Zachycuje osudy 38 vojáků z první světové války – legionářů, kteří se účastnili bojů na frontách v Rusku, Francii a Itálii a jejich odkaz, který v Praze (v zahradní čtvrti Spořilově) po svém návratu z bojišť první světové války zanechali, mimo jiné ve formě pomníku Hrdinům od Zborova na Roztylském náměstí. Publikace je sborníkem textů vydaných k uvedené problematice v letech 2004 - 2015 ve Spořilovských novinách doplněných o množství dosud neznámých a nepublikovaných materiálů. Zahrnuje navíc i popis snah organizací i jednotlivců o obnovu pomníku Hrdinům od Zborova v různých obdobích včetně diskuse. Publikace byla vydána s finanční podporou hlavního města Prahy, městské části Praha 4, Československé obce legionářské, České obce sokolské, Masarykova demokratického hnutí, řady drobných dárců a za podpory Českého statistického úřadu.

Jiří Daniček, šéfredaktor časopisu **Národní osvobození**

Naše máma, která s námi, malými dětmi, zůstala v roce 1952 sama, (bylo nás pět...), mně v té době byly dva roky, nás vždy, a to nejen o Dušičkách vodila na hrob svých rodičů. Její tatínek, můj děda Jaroslav Tůma, původem z Turnova, kterého jsem nikdy nepoznal, ani nemohl, protože zemřel na TBC, když mamince bylo devět let (narozena 27. 7. 1924), měl na hrobě napsáno: „Bojoval u Zborova, Simbirsk, Samary, Bachmače a Penzy... Ruský legionář a městský policejní strážník Jaroslav Tůma...“

Po návratu z fronty byl několik let nezaměstnan, než ho na toho městského policajta vzali... „Líbí“ se mně, že jsem měl podobný osud. Se dvěma vysokými školami mě, po té, kdy jsem chodil na úřad práce, v roce 2001 vzala Anděla Dvořáková do redakce Národního osvobození (JUDr. Čermín tehdy řekl... „Jenom na poloviční úvazek!“ Ona mně dala plný. Bez jeho vědomí!).

... A tak jsem zde ještě a jsem upřímně hrdý na to, že společně s kolegou Karlem Štusákem můžeme „tou psanou formou“ uctívat památku nejen bojovníků od Zborova.

Je mně ctí, že pracuji v novinách (mj. v novinách dělám od svých 23 let), v nichž působili a do nichž psali vynikající lidé našich dějin. Právě letos v březnu uplynulo 93 let od chvíle, kdy vyšlo první číslo Národního osvobození.

S pozdravem: Ať se všichni sblížíme, nezávidíme si a máme k sobě úctu!

S pozdravem: „U Zborova na vršíčku, viděl jsem na nebi...!“

Adéla Gjuričová, neuvolněná členka rady městské části Praha 4

1 a 2) Ke Zborovu bych opakovala stokrát řečené, budu ale ráda, pokud budete ochotni přijmout mou odpověď na druhou otázku.

Když Václav Vaško, křesťanský aktivista, diplomat a politický vězeň komunistického režimu, vzpomínal na své dospívání v předválečné Banské Bystrici, vypravoval o národnostních

Prezident T. G. Masaryk s manželkou u volební místnosti na Hradčanech (1919), reprodukce pohlednice Čsl. červeného kříže vydané k 75. narozeninám T. G. Masaryka.

sporech a své formaci tehdejšími katolickým prostředím. Jakoby mimochodem dodal: „A byl jsem samozřejmě také abstinent, podle pana prezidenta Masaryka.“

TGM jistě nebyl bez chyby. Aby prosadil založení Československa a udržel jeho demokratické zřízení, musel určitě přistupovat na drsné kompromisy. Ale zůstal člověkem, který pro mnohé občany Československa fungoval jako vzor: vzor vzdělanosti, rozmyslu i mravního vědomí. Někým takovým – a to přes to všechno, co o slabinách první republiky dnes víme – může být i pro nás. A to není na politiku vůbec málo.

Jiří Filip, tajemník Československé obce legionářské

1) Bitvou u Zborova se naplno otevřela možnost vstupu Čechů a Slováků ze zajateckých táborů do československých jednotek v Rusku. Před tímto brilantním vojenským vystoupením byli ruští představitelé stále ostražití z obavy, že by někdejší zajatci na frontě přebíhali zpět do rakouských pozic. Během několika málo následujících měsíců tak mohly být sestaveny další československé pluky. Byl dán základ významné vojenské síle, která ve věru dalších událostí získala své pevné místo nejen v boji za samostatný stát, ale také v moderních dějinách Ruska a de facto i v dějinách světových. Zborov byl ale důležitým signálem i pro zbytek tehdejšího světa. Byl důležitým argumentem pro další jednání naší zahraniční diplomatické akce s představiteli dohodových států, posílalo Čechy a Slováky ve Francii a také snahy zajatců o vytvoření československých jednotek v Itálii. Těžko na několika řádcích vylíčit pestrou a hlubokou škálu vlivů a důsledků, kterým byla bitva u Zborova příčinou. V prvé řadě však patří náš obdiv těm, kteří tohoto vítězství dosáhli a naše úcta k životům těch, kteří jej v této bitvě obětovali.

2) Málkotný úkol je tak těžký, neboť vystavovat dnešním pořádkům zradlo odkazem Masarykovým jde nutně až na samu dřev. Možná i proto, že málo kdo může dnes říci, že má o tomto velkém odkazu jasnou představu. Sám to nemohu tvrdit. Snad i to je dnes pramenem všeobecného tápání. Odkazem stále aktuálním je apel morální. Zvláště pak Masarykův vztah k pravdě. Ale nejen pravdě psané či řečené slovem, ale i životu v pravdě. Žít život, pracovat pravdivě – opravdově. V upřímné snaze přispět společnosti, svému nejbližšímu okolí, tvořit a být jednoduše platným. Mnozí z nás dnes neví co s životem, protéká jim mezi prsty. Upínáme mnoho ze svého času k nepodstatným věcem a ty podstatné a přínosné nutně skomírají. Každý jeden na to ale musí přijít sám, aby se věci pohnuly z místa.

Anna Hogenová, Česká obec sokolská

1) Je to vůbec nejslavnější bitva našich lidí v novověku. Tehdy Češi, Moravané a Slováci bojovali skvěle proti přesile, měl děda Václav Pek bojoval u 2. dělostřeleckého pluku, pak se stal legionářem. Ta bitva byla o samostatnost Československa, má význam, který nemůže být zapomenut, i kdyby se všechny mocnosti světa proti této památce postavily a chtěly ji zničit.

2) T. G. Masaryk věděl něco, co současní politici ani netuší, byl „a great man of Europe“, znal celek bez marga, který není předmětem k popisu. Viděl Evropu jako ucelenost a jednoduchost on neměl jen znalosti, ty má dnes kde kdo, ale on bytostně rozuměl lidem, znal evropskou spiritualitu, nikoli jen politické významy. Rozuměl světu v jednom rázu, to jsou ty celky, o kterých píše Jan Patočka, o kterých vždy psal J. A. Komenský. Sledoval to, co bylo nevyhnutelné a směřoval vždy ve svém myšlení k tomu, co bylo jednoduché. Byl ponořen do věci, které věřil a pro niž žil. V tom se podobal Sókratovi. Jeho život a slova jsou tímtež, o kterém současném politikovi můžeme říci něco podobného?

Emil Kulfánek, Český svaz bojovníků za svobodu

1) Neúspěšná snaha českých politiků v průběhu 2. poloviny 19. století o Rakousko-české vyrovnání vyvrcholila v průběhu 1. světové války jejich jednoznačným rozhodnutím o vyvázání se z rakouského soustátí. Jedním z atributů samostatnosti a nezávislosti samostatného státu je armáda. Čeští politici, kteří emigrovali po vypuknutí 1. světové války z Rakouska toto velmi dobře chápali, a proto se snažili o vytvoření takového vojska ve státech bojujících proti Rakousko-Uhersku a Německu. Zborovská bitva byla jen malou epizodou v průběhu 1. světové války a pro její průběh neměla rozhodující význam. Nicméně pro vedení české respektive české a slovenské emigrace měla obrovský význam v tom, že umožnila organizaci vojenských jednotek – legií, jako základu budoucí československé armády a to nejenom v Rusku, ale též v Itálii a ve Francii. Význam bitvy u Zborova pro vznik Československa byl zvýrazněn v roce 1928, kdy byl den

zahájení bitvy 2. července 1917, vyhlášen jako den vzniku československé armády. V kalendáři slavnostních dnů ČSR byl druhým nejoslavovanějším datem hned po 28. říjnu. Za den vzniku československých legií v Itálii lze považovat den 21. dubna 1918, kdy byl v Římě podepsán protokol o jejich vzniku předšedou italské vlády Orlandem a ministrem války Zupellim. Za Československou národní radu protokol podepsal generál Milan Štefánik. Ke slavnostní přísaze příslušníků 21. a 22. střeleckého pluku československých legií u francouzského městečka Darney za účasti tehdejšího francouzského prezidenta Raymonda Poincarého a budoucího ministra zahraničí československé republiky Edvarda Beneše, došlo později až dne 30. června 1918.

2) O odkazu T. G. Masaryka dnešku je možné napsat mnohé, neboť T. G. Masaryk zahrnoval široké spektrum činnosti v různých vědních a společenských oborech. A každý, kdo by v těchto oborech zdůrazňoval výjimečnost T. G. Masaryka pro dnešek by měl pravdu. Já jsem přesvědčen, že ten hlavní odkaz T. G. Masaryka - Čechům obecně, a to nejenom jeho současníkům a dnešku, ale i dalším tzn. budoucím generacím je nejvýstižněji vyjádřen ve Washingtonské deklaraci - plným názvem Prohlášení nezávislosti československého národa jeho prozatímní vládou československou, podepsané T. G. Masarykem, M. R. Štefánikem a Edvardem Benešem. Vznikala ve dnech 13. - 16. října 1918 ve Washingtonu. Dne 17. října 1918 ji T. G. Masaryk předal vládě USA a prezidentu T. W. Wilsonovi. Vydaná pak byla v Paříži dne 18. října 1918. Autorství je připisováno T. G. Masarykovi. Tomáš Garrigue Masaryk byl vůdčí osobností, která do rukou Čechů po 400 letech otěže řízení českého státu. Je povinností jeho nástupců, tyto otěže z rukou Čechů nevydat ani si je nechat vzít. Minulost již mnohokrát ukázala, že přijít o tyto otěže je jednoduché. Získat je však zpět vyžaduje nejenom nezměrné úsilí, ale též mnohé oběti.

Jaroslav Lánik, zástupce ředitele historicko-dokumentačního odboru Vojenského historického ústavu v Praze

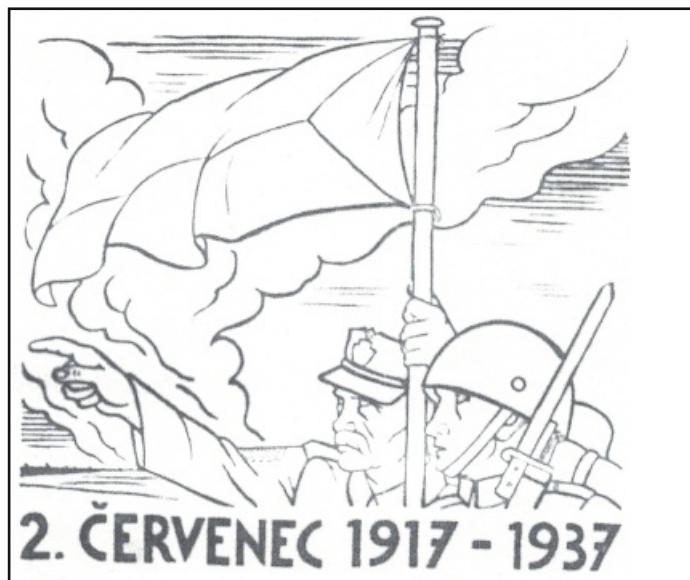
1) Bitva u Zborova své místo v české historické paměti získala nikoliv pro svůj rozsah či pro velikost ztrát. Stala se událostí, které slovy Karla Čapky, postupem doby nabývají zvláštní a skoro symbolické hodnoty. Zaslouženě prosluly bojový úspěch Československé střelecké brigády z 2. července 1917 pro čs. odboj znamenal nesmírný politický kapitál. Představitelé Československé národní rady jej využívali při složitých, náročných a zdoluhavých jednáních s představiteli dohodových mocností jako doklad válečné aktivity Čechoslováků. Odtud plynul stěžejní argument Tomáše Garrigua Masaryka, že Zborovem jsme se stali národem bojujícím.

2) T. G. Masaryk byl přesvědčen, že společnost má mít určitý cíl, má dlouhodoběji někam směřovat. K tomu potřebuje určitou vizi, soubor konkrétních ideálů a hodnot, o jejichž dosažení bude usilovat a k nimž se bude většinově hlásit. Současně by občané měly být kritičtí a být schopni tolerovat odlišné názory a jejich nositele. V diskusi by měli používat věcnou a kritickou argumentaci.

Magdalena Elznicová Mikesková, ředitelka Muzea T. G. M. Rakovník, p.o.

1) Bitva u Zborova zaujímá v historii našeho státu významnou roli. Pro mnohé se stala především symbolickou rozhodující událostí, kdy v den 2. července 1917 poprvé od bitvy na Bílé hoře bojovalo samostatné československé vojsko jako celek za svobodu samostatné vlasti, která byla celých tři sta let součástí Rakousko-Uherska. Mnoho současníků se nad touto interpretací dnes pozastavuje a považuje ji za příliš nadnesenou a legendární. To ovšem nemění nic na faktu, že bitva u Zborova měla skutečně rozhodující a osudový význam pro další vývoj našeho zahraničního odboje. Vítězství československých legií v bitvě u Zborova zvýšilo prestiž Čechů a Slováků v očích Dohodových států a jejich spojenců a zvýšilo také naději na založení samostatného československého státu. Výrazně pozitivně ovlivnila také postavení našeho zahraničního odboje.

2) Žijeme ve složité, hektické a uspěchané době, kde převládá vstřebávání rychlých povrchních informací. Bohužel v posledních letech se stále častěji setkáváme se snahou dehonestovat Masarykův odkaz, minimalizovat zásluhu československých legionářů a demytizovat období první československé republiky, která je často prezentována jako historický omyl a slepá cesta českého národa. Stále více mne překvapují snahy manipulovat s osobností T. G. Masaryka, zasazovat jeho osobu

do podivných kontextů. Překvapuje mne neustálé hledání senzací v jeho životě, bagatelizování vlivu jeho osobnosti na současnost bez ohledu na posouzení jeho práce a díla bez ohledu na skutečné historické prameny a okolnosti.

Pokud ale hlouběji studujeme dílo T. G. Masaryka nalézáme velice aktuální myšlenky, platné i v současnosti. V této souvislosti mohu uvést například Masarykem definované pojmy jako fungující demokratický stát, vzdělanost a právo na vzdělání, morálka a odpovědnost, humanismus, umění diskuze a kritické argumentace, rovnoprávnost mezi mužem a ženou či usilování o prosazování pravdy. Odkaz, který nám zanechal první československý prezident T. G. Masaryk má smysl a oslovuje a měl by oslovovat společnost i v dnešním moderním světě.

Vratislav Preclík, Masarykovo demokratické hnutí

1) Bitva u Zborova změnila strategii našich legií. Bylo to nejen první bojové nasazení, ale také slavné vítězství. Masaryk, který bitvu sledoval pomocí válečných vývěsek a telegramů, byl jako uznávaný vrchní velitel našich vojsk oceněn ruským velením. Přesvědčil také Alexandra Fjodoroviče Kerenského a legie se mohly rozšiřovat plným tempem. Další úspěchy legií dovedl Masaryk obratně využít při jednáních v Americe se státním tajemníkem Lansingem i prezidentem Wilsonem o vzniku samostatného státu.

2) Největším odkazem prezidenta Masaryka dnešku je jeho život sám. Boj za pravdu ve smyslu Husově doplňuje Havlíčkovým „nikoliv za pravdu umírat, ale žít a pracovat“. Nesmíme ze světa utíkat, svět musíme překonávat. Vážil si americké a švýcarské demokracie a pro tu naši stanovil jasná pravidla. Humanita, toť náš národní program, říkával. „Program Dobrovského, Kollára, Palackého, Havlíčka a už Komenského, králů Jiříka i Karla a svatého Václava“. Lidskost není jen v tom, že horujeme o celém lidstvu, ale v tom, že jednáme vždy lidsky. A jak napsal Pavel Tigríd, vzpřímená postava T. G. Masaryka je velký kus před námi.

Iva Ritschelová, předsedkyně Českého statistického úřadu

1) Z hlediska historie byla bitva u Zborova pro formování československých legií zásadní. Ačkoliv předtím nebyl souhlas s vytvářením československých jednotek ze zajatců, postupně se začala rodit politická vůle vybudovat z nich v Rusku co největší ozbrojený útvar. Ve druhé polovině června roku 1917 padlo rozhodnutí zahájit ofenzivu na východní frontě. Při této příležitosti byla nasazena československá brigáda, v níž byly poprvé za války shromážděny jednotlivé roty tvořené Čechy a Slováky v Rusku v jeden celek. Tato brigáda byla přidělena k 11. ruské armádě na úsek fronty severozápadně od Tarnopolu u městečka Zborov. Na základě jejího úspěchu byla poprvé přislíbena plná podpora organizování československých jednotek ze zajatců v Rusku. Dědeček, který byl legionářem, mi o hrdinných činech svých druhů častokrát vyprávěl. Dodnes s obdivem a úctou čtu jeho deníky, do nichž si zapisoval události z bojů, jimiž se svými bratry prošel. Jsem jim vděčná za to, že pro nás, budoucí generace, vybojovali samostatný stát, svobodu a demokracii.

2) Málokterý politik, málokterá autorita má pro český stát tak nepřehlédnutelný význam jako Tomáš Garrigue Masaryk. Mí prarodiče mi o prvním československém

prezidentovi mnohokrát vyprávěli. Byl to vizionář, jenž svými idejemi o nové Evropě určil budoucnost české svobody jako národa a jenž položil stabilní základy samostatného československého státu. Byl mravním vzorem se silnými demokratickými a humanistickými postoji, významným filosofem s vírou ve vědu. U nás doma se o TGM hovořilo hodně v souvislosti s legiemi, v nichž dědeček bojoval. Právě Masaryk totiž inicioval za účelem podpory myšlenky vzniku nezávislého státu založení československých legií v Rusku, Itálii a Francii.

Tomáš Sedláček, rychtář Obce barátnické Roztly

1) Bitva u Zborova byla bodem zlomu, potvrdila oprávněnost československých vojenských jednotek v Rusku. Otevřela cestu k výstavbě dalších a byla mezníkem v úsilí směřujícím ke vzniku naší samostatné republiky.

2) TGM je osobnost, která měla zásadní význam pro vznik našeho státu. Stejně tak jeho práce jako filozofa, pedagoga, státníka, diplomata má trvalý význam pro náš národ. Cím hlouběji jsem se snažil seznámit se s dílem našeho prvního prezidenta, tím větší úctu cítím k jeho odkazu a mám menší a menší odvahu takovou osobnost hodnotit.

Jarina Žitná, TJ Sokol Liberec I, Sokolská župa Ještědská

1) Už léta mám jedno velké přání. Navštívit zborovské bojiště a na vlastní oči vidět místa, kde se odehrávaly události, které vedly ke vzniku novodobého státu Čechů a Slováků. Zatím co se mi to několikrát povedlo - a mohla jsem vnímat atmosféru dvou jiných významných míst, které vešly do dějin našeho národa, tedy bojiště v Normandii a u Verdunu - Zborov mi stále uniká.

Bitva u Zborova je událostí, která nemůže a nesmí být zapomenuta. Byla první velkou a úspěšnou akcí, která světu dokázala, že obyvatelé českých a slovenských zemí se už dále neohodlají smířovat s podřadným zastoupením v zemích tehdejšího Rakouska - Uherska.

Bitvu u Zborova a život a činnost našich legií v Rusku vynikajícím způsobem popsal ve své trilogii „Třetí rota“ spisovatel Josef Kopta, zborovskou bitvu vylíčil tak sugestivně, včetně citů zúčastněných vojáků, že na to nelze zapomenout.

2) Pocházím z rodiny, která jako rodina sokolská a kantorská Masaryka ctíla a snažila se žít podle jeho ideálů, na kterých stála a měla by stát existence naší republiky. Myslím, že patřím k dnes už k velmi omezené skupině lidí, kteří se mohli na podzim r. 1937 zúčastnit jeho pohřbu. Táta učil v té době v malé vesnici pod Blaníkem, pohřeb jsme měli možnost sledovat z balkonku nějakého domu na Staroměstském náměstí, kam nás pozvali přátelé, na které se vůbec nepamatuji. Bylo mi necelých pět let a neměla jsem ani potuchy, čeho se vlastně zúčastňuji.

Situace se změnila, když konečně průvod na Staroměstské náměstí dorazil. Teď i my, děti, jsme najednou pochopily, že stalo něco, co nelze odčinit, něco, co se týká nás všech. Tátove tu stáli tiší a zamračení, obě maminky plakaly. Průvod se sunul kolem radnice, lafeta s rakví pokrytou státní vlajkou, osedlaný kůň - a plné náměstí plačících lidí. Asi to je moje první vzpomínka a první uvědomění, že odešel někdo drahý celému národu, někdo, koho si vážil celý svět.

Další poznání přinesla škola, dění v Sokole, později samostatné studium a četba. Masaryk totiž musel imponovat každému přemýšlejícímu mladému člověku svou jednotou těla i ducha, svou angažovaností, neobjácností, odvahou stát za svým přesvědčením a ochotou riskovat. To, co si moje generace vzala z Masaryka, to pomohlo udržovat duševní zdraví národa za války i později v době dlouhých let totality. V těch dobách se stalo zvykem znevažování a odsuzování památky našeho prvního prezidenta o jeho myšlenek, které byly nebezpečné oběma totalitním režimům.

(redakčně zkráceno, celý text najdete na www.sporilov.info)

Vyšla kniha vzpomínek na spořilovské sokolské divadlo

V květnu letošního roku vyšla publikace s názvem Vzpomínky na spořilovské sokolské divadlo obsahující dokumenty o bohaté činnosti spořilovských ochotníků, loutkářů a hudebníků v letech 1927 až 1955. Jejich aktivit se účastnily ve svém raném období i významné osobnosti české kulturní scény - např. herec divadla Semafor Jiří Suchý, herec Městských divadel pražských Viktor Maurer, herci Vinohradského divadla Marie Ptáková, Marie Brožová, Marie Bečvářová nebo členové činohry Národního divadla František Roland a Václav Zetřanda. Publikace obsahuje celou řadu dosud nepublikovaných historických informací a fotografií.

Knihu uvozují úvodní slova představitelů městské části Praha 4, České obce sokolské a Masarykova demokratického hnutí.

Publikace je určena všem zájemcům o historii sokolského hnutí, ochotnického divadla a dějiny Prahy.

Formát A5

88 stran

Černobílý tisk s barevnou přílohou v pevné vazbě

Publikace byla vydána ve spolupráci se Sbořem pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova, z. s. a s finanční podporou městské části Praha 4 a řady drobných dárců a lze ji zakoupit ve spořilovské sokolovně, u členů Sboru pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova.

Vzpomínky NA SPOŘILOVSKÉ SOKOLSKÉ DIVADLO

Dobry start knize popřáli 18. května 2017 členové TJ Sokol Spořilov Vladimír Prchlík, Eva Krutílková a Jakub Kunčík.

